

Sveriges prehospitala akutsjukvård – nulägesbild, bedömning och utvecklingsförslag

S2021/02144

SKR
2023-02-24

Vårt samtal idag

- Övergripande beskrivning av regeringsuppdraget
- Slutredovisning: ”*Sveriges prehospitala akutsjukvård -nulägesbild, bedömning och utvecklingsförslag*”
- Delredovisning: Uppföljning och utvärdering av regeringens satsningar

Fokus på ambulanssjukvården

Regeringsuppdraget handlar om Socialstyrelsens kartläggning av prehospital akutsjukvård, med tyngdpunkt på ambulanssjukvården.

Socialstyrelsen föreslår fem utvecklingsområden för att på kort och lång sikt bidra till utveckling och lärande samt effektivisera, stärka och utveckla den prehospitala ambulanssjukvården.

Följa upp och utvärdera regeringens satsningar på ambulanssjukvården 2021

Material och metoder

- Dialog med intressenter
- Enkät till regionerna
- Data från larmcentraler
- Litteraturgenomgång

Statistik

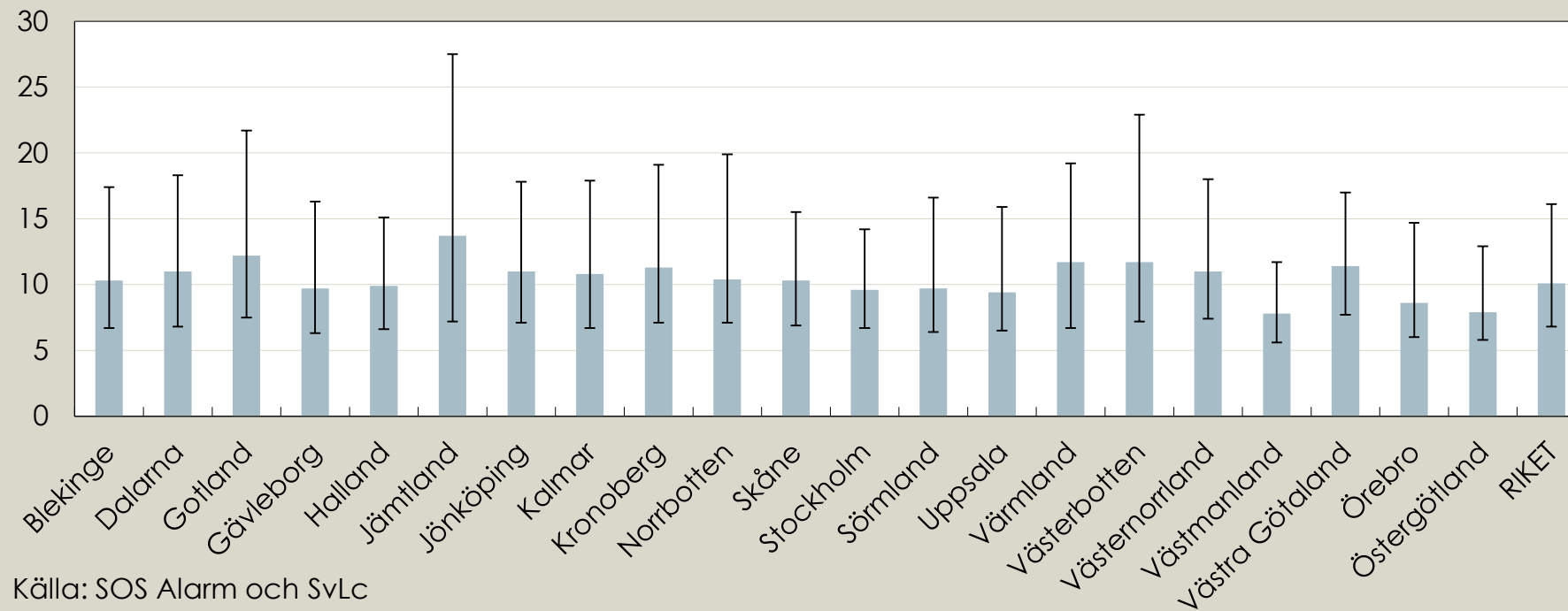
- **Totalt antal ambulansuppdrag i riket: 1 342 441 ambulansuppdrag (prio 1–3) nationellt**
- **Antal uppdrag per prioritetsnivå:**
 - Prio 1: 587 814 (44 %)
 - Prio 2: 647 997 (48 %)
 - Prio 3: 106 630 (8 %)
- **Typ av ambulansuppdrag:**
 - Primäruppdrag 1 121 831 (91%)
 - Sekundäruppdrag 109 052 (9%)
- **Responstid per prioritetsnivå (median):**
 - prio 1: 15,4 min
 - prio 2: 32,8 min

Forts. statistik

Framkörningstid av ambulans för prio 1, för riket och per region

Figur 2. Median för framkörningstid med prioritetsnivå 1, inklusive kvartilavstånd

Minuter

Källa: SOS Alarm och SvLc

Prehospitala akutsjukvården för patienter med psykisk ohälsa

- Inom ramen för uppdraget:

Socialstyrelsen har valt att belysa den prehospitala akutsjukvården för patienter med psykisk ohälsa, eftersom staten under de senaste åren haft ambitionen att höja kvaliteten på den med bland annat statsbidrag

Prehospitala akutsjukvården för patienter med psykisk ohälsa

Psykiatrisk akutsjukvård

- Inom ramen för kartläggningen har Socialstyrelsen undersökt larmkedjor och omhändertagande av larm om psykisk ohälsa som inkommer till 112. Ambitionen för denna del av uppdraget har varit att ge en nulägesbeskrivning av den prehospitala akutsjukvården vid psykisk ohälsa med fokus på den regionala planeringen av resurser, rutiner och samarbete mellan aktörer inom vården och mellan olika aktörer i larmsystemet.
- Denna del av projektet har genomfört några separata intressentdialoger och studiebesök utöver de som genomförts för hela projektet

Prehospital akutsjukvård för patienter med psykisk ohälsa

- Avser akut vård vid psykiatriska tillstånd utanför vårdinrättningar
- Grupper av personer med:
 - Akut risk för suicid
 - Akuta psykotiska eller maniska tillstånd
 - Substansrelaterade tillstånd
- En avgränsning för kartläggningen är resurser och arbetssätt efter larm till 112

Kartläggning

Prehospital psykiatrisk akutsjukvård

- Vilka vårdresurser finns som kan larmas ut av larmcentraler/ 112 och efterföljande larmkedjor?
 - Akuta mobila enheter, t ex s k psykiatriambulans (PAM), ambulanser, andra mobila resurser?
 - Läkarresurser (som kan tillkallas för vårdintygsbedömningar)?
 - Transportresurser, t ex efter att vårdintyg utfärdats?
- Finns beslutsstöd för handläggning av larm vid psykiatriska tillstånd?
- Hur ser samarbetet mellan verksamheter i vården ut och med andra blåljusverksamheter, främst med polis?

Prehospital psykiatrisk akutsjukvård

- Dialog med och enkätfrågor till regionerna (Psykiatri och Ambulansvård)
- Dialog med SOS alarm
- Dialog med Polisen
- Kartläggning av lagrum
- Fokusgrupper med patienter och närstående med egen erfarenhet
- Statistik från myndighet

Fokus har lagts på utvecklingsbehov och insatser som är gemensamma för regionerna och där det kan finnas behov av nationellt stöd eller ändringar i regelverk. Förslagen avser primärt den statliga nivån.

Fem utvecklingsförslag

1. Statlig styrningen med kunskap
2. Systematiska kunskapsöversikter
3. Samordning och samverkan mellan blåjusaktörer
4. Sammanhållen datamängd
5. Informationsutbyte och ökad digitalisering

Utvecklingsförslag 1

Uppdrag att utreda den statliga styrningen med kunskap inom området prehospital akutsjukvård

- Förstudie hur den nationella kunskapsstyrningen kan bli tydligare, behov och nytta
- Termer och begrepp

Utvecklingsförslag 2

Uppdrag att genomföra en eller flera systematiska kunskapsöversikter inom området prehospital akutsjukvård och sjuktransporter

- Identifiera befintlig forskning respektive kunskapsluckor
- Exempel på områden:
 - Beslutsstöd vid bedömningar
 - Responstid i relation till medicinskt utfall
 - Insatser av olika hjälporgan vid psykisk ohälsa

Utvecklingsförslag 3

Uppdrag att utreda förstärkt samordning och samverkan mellan blåljusaktörer i larmsystemet

- Samlat uppdrag för att utreda legala, tekniska och praktiska hinder för en effektiv samordning av insatser för att rädda liv
- Förbättrad samverkan mellan aktörer i larmkedjan
- Kartläggning av IVPA-avtal

Utvecklingsförslag 4

Uppdrag att utreda förutsättningar för att upprätta en sammanhållen datamängd för hela den akuta vårdkedjan

- Skapa förutsättningar för statistisk överblick och kvalitetssäkring på en systematisk nivå
- Bidra till lärande och forskning
- En nationell lägesbild är värdefullt ur beredskapsperspektiv

Utvecklingsförslag 5

Uppdrag att genomföra en förstudie om hur information som behöver utbytas mellan olika aktörer kan utformas för att stötta en ökad digitalisering

- Säker informationsöverföring kring enskilda patienter mellan ambulanspersonal och andra relevanta vårdaktörer
- I samverkan utveckla systematisering utifrån nationell elektronisk informationsstruktur och begreppssystem

Stärka den prehospitala akutsjukvården

Samordning

Styrning

Samverkan

Samsyn

**Mer information finns på:
www.socialstyrelsen.se**